

Dendrokronologisk undersøgelse af tre træprøver/skiver udtaget fra Langfeldthuset i Olavsundet gnr. 1, bnr. 42 – Ny-Hellesund. Søgne Kommune. Vest-Agder fylke.

Langfeldthuset i Olavsundet

Gnr./Bnr.: 1/42

Koordinater: 58.053033°N/ 7.844128°E(WGS84)

Formål: Datering og opbygning af grundkurve

Indsendt af Søgne kommune ved kulturkonsulent Jostein Andreassen

Undersøgt af Charlotte Kure Brandstrup og Niels Bonde

Rapport udarbejdet november 2014

NNU j.nr. A9321

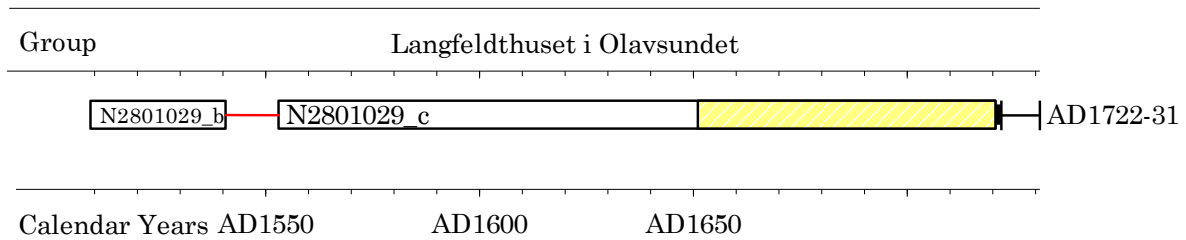
Publicering: Med mindre andet er aftalt kan resultatet frit anvendes med henvisning til denne rapport. Kontakt evt. laboratoriet for hjælp og yderligere oplysninger (dendro@natmus.dk). Rapporten kan downloades fra hjemmesiden www.nmu.dk, under Dendrokronologi, Rapporter.

Tre prøver undersøgt fra Langfeldthuset i Olavsundet. Alle prøver er af fyrretræ (*Pinus sylvestris*). Én prøve er dateret.

Prøve 101 (N2801019) omfatter 74 årringe. Det er ikke muligt at bestemme splintved eller *Waldkante* på prøven. Prøven er ikke dateret.

Prøve 102 (N2801029) har et ”bånd” af meget smalle årringe. Det er ikke muligt at måle årringskurven i én kontinuerlig kurve (se Figur 1). Årringskurven er sat sammen af to målinger. N2801029_b er årringskurven tættest på marven. Kurven omfatter 33 årringe og dækker perioden AD1509-AD1541. N2801029_c er årringskurven tættest på *Waldkante*. Kurven omfatter 169 årringe heraf er der 70 årringe i splintved. Kurven dækker perioden AD1553 til 1722. De to årringskurver er sammenstillet til N2801029 på 213 årringe, der dækker perioden AD1509 til 1721, hvor årene fra 1542 til 1552 er interpoleret. Ved brug af en splitstatistik for norsk fyrretræ på 40-80 årringe, kan fældningstidspunktet beregnes til at ligge imellem AD1721-1731.

Prøve 103 (N2801039) omfatter 37 årringe. Det er ikke muligt at bestemme splintved eller *Waldkante* på prøven. Prøven er ikke dateret.

Figur 1: Absolut datering af prøve fra Langfeldthuset i Olavsundet. Den røde streg illustrerer hvor der var et "bånd" af smalle årringe der ikke kunne måles. Det gule felt illustrerer synligt splintved.

Årringskurven er søgt dateret mod referencekurver fra Skandinavien. Kurven dækker perioden 1509 til 1721. Af Tabel 1 ses det ud fra t -værdierne at årringskurven krydsdaterer med referencekurver fra Agder-området, særligt Aaseral. Prøven stammer formentlig fra et træ, der har vokset lokalt.

Tabel 1: Absolut datering. prøve 102 (N2801029) krydsdaterer med referencekurver fra Agder, med den højeste t -værdi imod kurven fra Aaseral.

Filenames	-	-	N2801029	Referencekurver
-	start	dates	AD1509	
-	dates	end	AD1721	
nomk0803	AD1345	AD1780	5.75	AUST-AGDER
VA_2011_3	AD1223	AD1879	6.16	Vest-Agder med Aaseral
VAAaseral	AD1353	AD1936	4.98	Vest-Agder minus Aaseral
Aaseral2	AD1223	AD1857	6.69	Aaseral
nomk1204	AD765	AD1996	3.26	Vestlandet
nomk0505	AD871	AD1988	2.88	mk oestlande

Katalog over prøver

N2801019.d

Title : A9321 Ny-Hellesund - Søgne Kommune - Langfeldthus -
101

Raw Ring-width PISY data of 74 years length

Undated; relative dates - 0 to 73

0 sapwood rings and no bark surface

Average ring width 218.03 Sensitivity 0.20

N2801029.d

Title : A9321 Ny-Hellesund - Søgne Kommune - Langfeldthus -
102

Raw Ring-width PISY data of 213 years length

Dated AD1509 to AD1721

70 sapwood rings and no bark surface

Average ring width 63.84 Sensitivity 0.19

N2801039.d

Title : A9321 Ny-Hellesund - Søgne Kommune - Langfeldthus -
103

Raw Ring-width PISY data of 37 years length

Undated; relative dates - 0 to 36

0 sapwood rings and no bark surface

Average ring width 310.14 Sensitivity 0.13

